

ประเด็นข้อมูลสำคัญสำหรับการรณรงค์ป้องกันเด็กจมน้ำ ปี ๒๕๖๓

อย่าให้ปิดเทอมนี้เป็นปิดเทอมสุดท้ายสำหรับเด็ก (มีนาคม-พฤษภาคม ร่วมรณรงค์ป้องกันเด็กจมน้ำ)

Theme: “เอาชีวิตรอดได้ ช่วยเป็น พื้นที่เล่นปลอดภัย เด็กไม่จมน้ำ”

“Safety Zone...Safety Skills” Stop Drowning!!

จากข้อมูลในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒) พบว่าการจมน้ำเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไทยอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีเสียชีวิตสูงเป็นอันดับหนึ่งของทุกสาเหตุทั้งโรคติดเชื้อและโรคไม่ติดเชื้อ โดยมีเด็กจมน้ำเสียชีวิตสูงถึง ๘,๓๙๔ คน เฉลี่ยปีละ ๘๓๙ คน หรือวันละ ๒.๓ คน ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคมเป็นเดือนที่เด็กจมน้ำเสียชีวิตมากที่สุดเพราะตรงกับช่วงปิดภาคการศึกษาและช่วงฤดูร้อน กระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดให้วันเสาร์แรกของเดือนมีนาคมของทุกปีเป็นวันรณรงค์ป้องกันเด็กจมน้ำ โดยในปี ๒๕๖๓ นี้ตรงกับวันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม ทั้งนี้การจมน้ำเสียชีวิตของเด็กในช่วงปิดเทอมพบว่าจะเป็กลุ่มเด็กวัยเรียนมากที่สุด และส่วนใหญ่จะเสียชีวิตเป็นกลุ่มในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ โดยเด็กมักชวนกันไปเล่นน้ำกันเองตามลำพังขาดทักษะการเอาชีวิตรอด และวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง (กระโดดลงไปช่วยเพราะคิดว่าว่ายน้ำเป็น) ประกอบกับครอบครัวชุมชน และผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่กำหนดพื้นที่เล่นให้มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรคจึงได้กำหนด Theme สำหรับการรณรงค์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ “เอาชีวิตรอดได้ ช่วยเป็น พื้นที่เล่นปลอดภัย เด็กไม่จมน้ำ”

กรมควบคุมโรค ขอเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนจัดกิจกรรมรณรงค์ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม โดยเน้นการสื่อสารวงกว้าง รวมทั้งการฝึกทักษะให้เด็กเอาชีวิตรอดได้เมื่อตกน้ำ ช่วยเป็นโดยเมื่อเห็นคนตกน้ำไม่กระโดดลงไปช่วย แต่ให้ช่วยโดยใช้อุปกรณ์โยนหรือยื่นช่วย รวมถึงต้องมีการจัดพื้นที่เล่นปลอดภัยทั้งพื้นที่เล่น/พื้นที่ทำกิจกรรมของเด็กและพื้นที่เล่นน้ำที่ปลอดภัย โดยมุ่งหวังให้ครอบครัว (บ้าน) เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความปลอดภัยทางน้ำ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสถานประกอบการรับผิดชอบต่อสังคมในการสร้างความปลอดภัย ภายใต้แนวคิด “เอาชีวิตรอดได้ ช่วยเป็น พื้นที่เล่นปลอดภัย เด็กไม่จมน้ำ” หรือ “Safety Zone...Safety Skills” Stop Drowning !! โดยเน้นประเด็นดังนี้

ประเด็นสำคัญสำหรับการสื่อสาร

- เด็กร้อยละ ๗๒ ที่เจอคนตกน้ำจะช่วยด้วยวิธีการกระโดดลงไปช่วย ^(๑)
- จากการเฝ้าระวังเด็กจมน้ำช่วงปิดเทอม (๗๓ เหตุการณ์) พบว่า ร้อยละ ๗๗.๔ ของเด็กที่จมน้ำจะเสียชีวิต ^(๒)
- ในจำนวนเหตุการณ์ที่เด็กชวนกันไปเล่นน้ำตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งเสียชีวิตพร้อมกัน โดยพบว่า ส่วนใหญ่ขาดทักษะการเอาชีวิตรอดในน้ำและไม่รู้วิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง ^(๒)
- ปิดเทอมที่ผ่านมาพบเด็กจมน้ำในสถานที่ท่องเที่ยวถึง ๑๐ เหตุการณ์ และส่วนใหญ่ไม่มีการจัดการพื้นที่เล่นน้ำให้มีความปลอดภัย ^(๒)
- ร้อยละ ๑๕ ของเด็กจมน้ำพบว่ายังได้รับการช่วยเหลือผิดวิธีโดยการอุ้มพาดบ่า ^(๒)
- ปิดเทอมภาคฤดูร้อน ๓ เดือน (มี.ค. - พ.ค.) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเด็กจมน้ำเสียชีวิตสูงถึง ๑๙๙ คน โดยเป็นเด็กอายุ ๕ - ๙ ปีมากที่สุด (ร้อยละ ๔๓.๒) ^(๓)

ข้อเสนอแนะ

๑. **เอาชีวิตรอดได้:** ตกน้ำ อย่าตกใจ “ตั้งสติ และลอยตัวเปล่าหรือลอยตัวโดยใช้อุปกรณ์ที่ลอยน้ำได้เพื่อรอคนมาช่วยเหลือ”
๒. **ช่วยเป็น:** เมื่อเห็นคนตกน้ำ “ไม่กระโดดลงไปช่วยแต่ให้ช่วยโดยใช้อุปกรณ์โยนหรือยื่นช่วย” และไม่อุ้มพาดบ่า
๓. **พื้นที่เล่นปลอดภัย:** ครอบครัว ชุมชน และผู้ประกอบการ ต้องร่วมกัน “จัดพื้นที่เล่นและพื้นที่เล่นน้ำที่ปลอดภัยให้แก่เด็กแต่ละวัย”

เอกสารอ้างอิง

๑. กองป้องกันการบาดเจ็บ และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ผลการสำรวจความสามารถในการว่ายน้ำและการว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดของเด็กไทย. กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค; ๒๕๖๒.
๒. กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค. การเฝ้าระวังข่าวจากสื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒. กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค; ๒๕๖๓.
๓. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. การจมน้ำเสียชีวิตปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓) [ไฟล์ข้อมูล]. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข; ๒๕๖๓.